

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDE EĞİTİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN FAKÜLTE YAŞAMININ NİTELİĞİNE İLİŞKİN FİKİRLERİNİN İNCELENMESİ

Umut ÜNER

**BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Semiyha TUNCEL**

**ANKARA
2017**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDE EĞİTİM GÖREN
ÖĞRENCİLERİN FAKÜLTE YAŞAMININ NİTELİĞİ İLE
İLİŞKİN FİKİRLERİNİN İNCELENMESİ**

Umut ÜNER

**BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Semiyha TUNCEL**

**ANKARA
2017**

Etik Beyan

Ankara Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlayıp sunduğum “Spor Bilimleri Fakülteleri Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı tez; bilimsel ahlak ve değerlere uygun olarak tarafımdan yazılmıştır. Tezimin fikir/hipotezi tümüyle tez danışmanım ve bana aittir. Tezde araştırma tarafımdan yapılmış olup, tüm cümleler, yorumlar bana aittir.

Yukarıda belirtilen hususların doğruluğunu beyan ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı: Umut ÜNER

Tarih: 18/01/2017

İmza:

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitim ve Spor Anabilim Dalında

Umut ÜNER tarafından hazırlanan

“Spor Bilimleri Fakülteleri Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşlerinin
İncelenmesi” adlı tez çalışması

aşağıda ki jüri tarafından YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak OY BİRLİĞİ ile
kabul edilmiştir.

Tez Savunması Tarihi:

18/01/2017

İmza

Jüri Başkanı

İmza

Raportör

İmza

Raportör

Tez hakkında alınan jüri kararı, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsün
Yönetimim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Prof. Dr. Zafer KARAER

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

İÇİNDEKİLER

Etik Beyan	ii
Kabul ve Onay	iii
İçindekiler	iv
Önsöz	vi
Simgeler ve Kısaltmalar	vii
Çizelgeler	viii
1. GİRİŞ	1
1.1. Eğitim ve Okul Kavramı	2
1.2. Türkiye’de Eğitim Sistemi	3
1.3. Okul Öncesi Eğitim	4
1.4. İlköğretim	5
1.5. Ortaöğretim	5
1.6. Yükseköğretim	6
1.7. Fakülte Yaşamının Niteliği	7
2. GEREÇ ve YÖNTEM	10
2.1. Araştırmanın Modeli	10
2.2. Evren ve Örneklem	10
2.3. Fakültelere ilişkin evren ve örneklem sayıları	11

2.4.	Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikleri	12
2.5.	Veri Toplama Aracı	13
2.6.	Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet	14
2.7.	Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	14
2.8.	Fakülteden Memnuniyet	14
2.9.	Verilerin Analizi	15
3.	BULGULAR	16
3.1	Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın fakültelere göre karşılaştırılması	16
3.2	Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın cinsiyete göre karşılaştırılması	18
3.3.	Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanların yaşlara göre karşılaştırılması	19
3.4.	Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın sınıflara göre karşılaştırılması	21
3.5.	Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın bölümlere göre karşılaştırılması	22
4.	TARTIŞMA	23
5.	SONUÇ ve ÖNERİLER	26
ÖZET		28
SUMMARY		31
KAYNAKLAR		33
EKLER		38
ÖZGEÇMİŞ		42

ÖNSÖZ

Nitelik, yetişkinlerin yaşamında önemli bir yere sahiptir. Eğitim yaşamının niteliği ise tüm eğitim düzeyleri için geçerli olmakla birlikte, özellikle yükseköğretim düzeyinde eğitim ve öğretim yapılan kurumlar olmamakla birlikte, aynı zamanda öğrencilerin isteyerek gelecekleri, sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılabilecekleri, düşünce sistemlerini geliştirebilecekleri ortamlar olması nedeni ile daha da önemlidir.

Günümüzde öğrencilerin fakülte yaşamının niteliği ile ilgili görüşlerine çok önem verilmektedir. Öyle ki Batı’da birçok üniversite, düzenli olarak fakülte yaşamının niteliği araştırmaları yapmakta; bu araştırmaların sonuçlarına göre politika ve eylem planları geliştirmekte ve niteliğin artırılması için birçok etkinlik düzenlenmektedir.

Bu çalışmanın en önemli hedefi gün geçtikçe daha da önemli hale gelen fakülte yaşamını geliştirebilmesi ve fakülte yaşamı ile ilgili sorunların çözümü için küçükte olsa katkı sağlamaktır. Elde edilen sonuçların, Türkiye’de ki Spor Bilimleri Fakültelerinin niteliğine ilişkin sorunlarda bir öngörü niteliği taşıması en büyük dileğimdir.

İlk olarak tez çalışmam sırasında hiçbir konuda desteğini benden esirgemeyen değerli danışmanım Sn. Prof. Dr. Semiyha TUNCEL’e,

Çalışmama değerli katkılarıyla son şeklini verdiğim Sn. Yrd. Doç. Dr. Beyza ŞİMŞEK’e,

Bana bu çalışmamda gönüllü olarak yer alan ve yardımcı olan tüm Spor Bilimleri Fakültelerinde okuyan öğrencilere,

Çalışmamla ilgili süreçte bana her konuda destek olan hayat arkadaşım Ayşen ÜNER’e ve hayatımın her aşamasında desteklerini benden esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

SİMGELER ve KISALTMALAR

α	Alpha
%	Yüzde
<	Küçük
>	Büyük
Ort.	Ortalama
Ss	Standart Sapma
F	Anova / Varyans Analizi
N	Kişi Sayısı
P	Oran
Y.Ö.K.	Yüksek Öğretim Kurulu
T.D.K.	Türk Dil Kurulu

ÇİZELGELER

Çizelge 1.1. Fakültelele ilişkin evren ve örnekleme sayıları	11
Çizelge 1.2. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikleri	12
Çizelge 1.3 Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın fakültelele göre karşılaştırılması	16
Çizelge 1.4. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın cinsiyete göre karşılaştırılması	18
Çizelge 1.5. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanların yaşlara göre karşılaştırılması	19
Çizelge 1.6. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın sınıflara göre karşılaştırılması	21
Çizelge 1.7. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın bölümlere göre karşılaştırılması	22

1. GİRİŞ

İnsan toplumsal bir varlıktır. Bu yüzden insanlar yaşamlarını toplu olarak sürdürürler. Toplu yaşamda uyulması gereken kurallar ve kanunlar vardır. Bu kurallar en iyi eğitim yolu ile öğrenilir. Bir toplumu oluşturan insanlar ne kadar iyi eğitilirse o toplum o oranda sağlıklı, mutlu, huzurlu ve özgür olur, dolayısıyla kendini gerçekleştirir. Bu nedenle çağı yakalamış nitelikli insanların yetişmesi için eğitimin önemi yadsınamaz.

Eğitim ve öğretim vazgeçilmez bir insan hakkıdır. İlköğretim ise parasız ve zorunludur. Bu hak, 1948 yılında dünya devletlerince kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 26. maddesinde yer almıştır. Bildirgede imzası bulunan bütün devletler buna uymak zorundadır. Türkiye Cumhuriyeti, bildirgedeki bu esaslara uymuş, eğitim öğretim hakkını Anayasa ile güvence altına almış ve gerekli yasal düzenlemeleri yapmıştır.

İnsanın eğitimi doğduğunda başlar ve ölünceye kadar devam eder. Okul öncesi ve okul sürecinde devam eden eğitim, mesleğe atıldıktan sonra da sürer gider. Hayat boyu sürekli devam eden bu döngü modern toplumların en vazgeçilmez ihtiyacıdır. İlk insandan günümüze eğitimin önemi artarak devam etmiştir, artmaya da devam edecektir.

Küreselleşen dünyada, bireylerin temel yeterliklere sahip olması, bilgiye ulaşabilmesi, sosyal ilişkiler kurabilmesi, kendini hür bir şekilde ifade edebilmesi ve hedeflediği kariyeri elde edebilmesi için eğitim çağımızın en önemli ihtiyaçlarındanır.

Eğitim insana önem verir, insanı geliştirir ve aynı oranda o ülkenin kültürel, ekonomik, teknolojik ve sosyal refahını da geliştirdiği için güçlü bir araç olarak kabul edilir. Bu sebeple onlara sunulacak eğitim ortamlarının hem akademik hem sosyal hem de psikolojik gelişimlerini desteklemesi gerekir. Bu bağlamda eğitimin insanlığın ufkunun gelişmesinde, toplumun çağdaş uygarlık düzeyine gelmesinde önemli bir yeri vardır.

1.1. Eğitim –Okul Kavramı

İnsanları belli amaçlara göre yetiştirme süreci olarak tanımlanan eğitimde; bireyin kazandığı bilgiler, beceriler ve tutumlar değerler yoluyla gerçekleşir. Bireyin yaşamının tümünü kapsayan bu süreç, insanın içinde yaşadığı toplumdan topluma değişiklik gösterir (Fidan, 1985; Özkan, 2006).

Geniş anlamda eğitim, kişinin belli bir yaşam tarzını öğrendiği toplumsallaşma ve kültürleşme süreciyle özdeş tutulabilir. Bütün toplumlarda eğitimin amacı, yeni kuşaklara bir kültür birikimini aktarmak, gençlerin davranışını yetişkinlerin hayat tarzı yönünde biçimlendirerek, onlara gelecekteki toplumsal rollerine doğru yöneltmektir (Arastaman 2006).

Okullar, öğrencilerin akademik gelişimlerinden sorumlu oldukları kadar sosyal gelişimlerinden de sorumlu olan kurumlardır. Okullar bireye eğitimin tür ve düzeyine bağlı olarak, hem genel bilişsel becerileri hem de mesleğe özgü (spesifik) becerileri kazandırır. Öğrencilerin sosyal duyuşsal, akademik becerilerinin gelişimi büyük oranda okullarda gerçekleşmektedir (Sarı, Cenkseven, 2008).

Okul, sosyalleşme sürecinde ilk temel kurumdur. Bu kurum, belirli öğrenme kalıplarının gerçekleştirilmesi sorumluluğunu taşır ve bireylerin toplumla uyum sağlayabilmeleri ve mutlu olabilmeleri yolunda gereksinim duydukları konuları öğrenmelerini sağladığı oranda başarılı sayılır. Çocuklar gündelik yaşamlarının önemli bir kısmını okullarda geçirmektedirler (Yavuzer, 2011).

Dünya nüfusunun okullaşma oranı artmakta ve örgün eğitim gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır. Son yıllarda okulöncesi eğitim, okul dönemi eğitim ve yükseköğretime ilginin ve desteğin giderek artması, yeni yetişen kuşakların, yaşam sürelerinin önemli bir bölümünü, örgün eğitim kurumlarında geçirmelerine yol açmaktadır.

Örgün eğitimin gerçekleştiği okulların amacı ise öğretim kademelerine göre değişmekle birlikte, genel amacı öğrencilerine istendik yönde olumlu davranış kazandırmaktır. Eğitim sürecinin gerçekleştiği okul; öğrenci ve öğretmene kullanacağı gerekli ders materyalini, sosyal, sportif ve bilimsel olanakları sağlandığı hepsini bünyesinde bulunduran bir çatıdır. Sadece bilimsel bilginin verildiği mekanlar değil aynı zamanda kültür, sanat, siyaset gibi öznel kaynaklı derslerin de verildiği eğitim kurumlarıdır.

Okul insanların hayatına kalite katar yeniliklerden haberdar eder ve hayatını iyileştirir. Bu bağlamda, okullarda öğrencilere sunulan ortamların, kendilerini güvende ve mutlu hissetmelerine ne ölçüde elverişli olduğu, sosyal ve psikolojik gelişimlerini destekleme düzeyleri ve akademik gelişimlerini en iyi destekleyecek şekilde olması, bunda rol oynayan değişkenlerin neler olduğunun değerlendirilmesi gerekmektedir. Okul çocukların ve gençlerin hayatında özellikle kişilik gelişimlerinde önemli bir yer işgal etmektedir. Bu nedenle okul yaşamının niteliği daima belirlenmesi gereken bir konu noktasında önem arz etmektedir.

Okulların tüm eğitsel amaçlarını etkili bir şekilde başarmaları, sağlıklı bir birey ve sağlıklı bir toplum açısından büyük önem taşımaktadır. Okulun, eğitsel amaçlarını başarabilmesinin pek çok etmene bağlı olduğu düşünülebilir. Bu etmenlerden biri de kuşkusuz öğrencilerin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarıdır. Bu sebeple okul, bireyin yaşamında ve sosyalleşme sürecinde merkezi düzeyde bir öneme sahiptir (Kızmaz, 2006).

1.2. Türkiye’de Eğitim Sistemi

Türkiye’de ki Modern eğitim sistemi, ulusun tüm üyelerinin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak, eğitim haklarını gerçekleştirmek ve devletin eğitimden beklediği yararları sağlamak için devletçe kurulan ve ülke düzeyinde yayılan eğitim örgütleri ve okullar bütünüdür. İşte bu okulların en basitinden en karmaşığına en küçüğünden en büyüğüne hepsinin amaç ve görevleri vardır.

Eğitim en yaygın anlamda “insanın kişiliğinin gelişme süreci” en genel anlamda ise “istendik davranış oluşturma sürecidir. Eğitim toplumun bilgi ve becerilerini tecrübelerini kültürünü yeni kuşaklara aktarma ile ilgilenir, bireyi kültürlendirir.

Eğitim; evde okulda sokakta parkta sinemada otobüs durağında hemen hemen her yerde planlı olmaksızın yapılabilir eğitimin bu türüne informal eğitim denir. Ancak insanın hayatı eğitimi tesadüfler şeklinde gelişen güzel informal eğitim yoluyla kazanması kadar uzun değildir. Bu yüzden planlı programlı düzenli bir şekilde bireyin hayatına devam edebilmesi için kazandırılması gereken yeni bilgiler vardır. Bu plan unsuru içinde barındıran eğitime formal eğitim denir.

Yirmi birinci yüzyıla girerken içinde bulunduğumuz çağın önceki çağlardan farkı ‘‘bilgi çağı’’ olmasıdır. Modern bilgi çağı ve modern bilgi toplumu bilginin yoğunlaştığı, bilim ve teknolojinin hızlı değişim gösterdiği bir dönemdir. Bu çağa yetişmenin dahası önüne geçmenin tek yolu eğitimidir. Kültürel ve sosyal bir varlık olan insan bu sürece uyum göstermeli eğitimle beslenmelidir.

İlköğretimin amacı, bir yandan çocuklara ortak bir millî terbiye vermek, diğer yandan da temel bilgiler kazandırmaktır.

Türkiye’de Ortaöğretimin amacı, ilköğrenimini bitirmiş olanları daha ileri bir kültür seviyesine ulaştırmak ve aynı zamanda da Yüksek Öğretime hazırlamaktır. İlköğretim okulları ile Yüksek Öğretim Okulları arasındaki kademeyi teşkil ederler (Başaran ve Çinkır 2012).

Yükseköğretim, Üniversiteler ve Yüksek Okullarda olmak üzere iki grupta toplanır. Üniversitelerin amacı; bilimsel araştırma yapmak, yaptığı bilimsel araştırmalar ile toplumsal gelişmeye katkı sağlamak ve nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Bu amaçları gerçekleştirmek için; bilim üreten, düşünmeyi ve bilim üretmeyi özendiren, bu tür etkinlikleri destekleyen ve bunları eğitim öğretim etkinlikleri ile bütünleştiren üniversiteler ile mümkündür(Ataç, 2012).

Türk eğitim sistemi sıralamasına daha ayrıntılı incelersek;

1.3. Okul Öncesi Eğitim;

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğumundan itibaren, ilköğretim çağına kadar olan tüm yaşantılarını içeren eğitim sürecidir. Okul öncesi eğitim, küçük yaştaki bireylerin gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı ortamlar sağlaması ve onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyerek, kendilerini toplumun içerisinde birer birey olarak ifade etmelerine fırsat vermesi ve ilköğretime hazırlaması açısından, onların bu gelişim süreçlerinin en önemli parçası olarak büyük önem kazanmaktadır (Milli Eğitim Şurası, 1993).

Türkiye’de okul öncesi eğitim, çeşitli yasa ve yönetmeliklerle resmi ve özel kuruluşlar tarafından açılan kurumlarda yürütülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı, 2006’ da ilköğretim programında yapılan yenilikler ve alınan geribildirimlerle paralel olarak yeniden düzenlenmiştir. Üç yaşından itibaren başlayan bu süreç, sistemli eğitimin ilk kademesini oluşturmaktadır.

Okul öncesi eğitimin amacı; çocukların bedensel, zihinsel, duygusal gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını, onların ilköğretime hazırlanmasını, koşulları elverişsiz çevrelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratılmasını, Türkçe’nin doğru ve güzel konuşulmasını sağlamaktır.

1.4. İlköğretim;

İlköğretim, 6-14 yaş grubundaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar. Çocuğun büyüme ve beden gelişiminin en hızlı dönemlerine rastlayan ilköğretim, eğitim bakımından çok fazla önem taşıdığı için, fizyolojik gelişim dönemlerini etkilemekte ve çocuğun hem bedensel gelişimine hem de sosyal yaşantısında çok önemli süreçler olarak karşımıza çıkmaktadır. İlköğretimin birinci kademesinin temel amacı, bireyleri hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

1.5. Ortaöğretim;

Ortaöğretim; ilköğretime dayalı, en az dört yıllık genel, meslekî ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Ortaöğretimin amacı; öğrencilere asgarî ortak bir genel kültür vermek, birey ve toplum sorunlarını tanıtmak ve çözüm yolları aramak, ülkenin sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak bilinci kazandırarak öğrencileri ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, hem yükseköğretime hem mesleğe veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır (Scott, 2002).

1.6. Yükseköğretim;

Yükseköğretim, ortaöğretime dayalı en az iki yıllık yükseköğrenim veren, en üst seviyeli insan gücünün ve bilimsel araştırma alanlarının istediği elemanları yetiştiren eğitim kurumlarının tümünü kapsar. Yükseköğretim kurumları; Üniversite, fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar, meslek yüksekokulu ile uygulama ve araştırma merkezlerinden oluşmaktadır (Scott, 2002).

Bilime dayalı bilginin oluşturulduğu, geliştirildiği ve bunları kullanabilecek bireylerin yetiştirildiği eğitim-öğretim kurumları olan üniversiteler, temel bilimsel ve uygulamalı araştırmalar ile yeni kavramların meydana gelmesine öncülük ederler.

Üniversiteler bilimsel araştırma yapmakla ve yüksek nitelikli insan gücü yetiştirmekle sorumlu kuruluşlardır. Yüksek öğretim kurumları, kuruldukları tarihten bu yana daima bilgiye ulaşmayı, gerçeği bulmayı ve bulduklarını toplum yararına kullanmayı ilke edinmiş yapılar olmuştur.

Yükseköğretim, toplumların bilimsel, ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmelerinde önemli rol oynamaktadır. Üniversite; toplumsal ve bireysel yaşam kalitesini iyileştirmek için bilimsel ve teknik bilgi ile mesleki becerileri sağlayan dinamik bir kurum olarak toplumsal katmanlar arasında geçiş sağlamaktadır (Scott, 2002).

Üniversitelerimizde kiteselleşmenin ve rekabetin dönüm noktalarından birindeyiz. Üniversitelerimizi sadece ürettikleri akademik çalışmalarla değerlendirmek yerine, hizmet verdikleri öğrencilerin hayatlarında bıraktıkları izlere ve katkılara da bakmak gereklidir. Ülkemizde insan yetiştirmenin az tartışılan yönlerinden biri, öğrencilerin üniversite yaşamındaki mutluluklarıdır.

Ülkemizde üniversitelerin eğitim ve öğretim olanakları, vizyonları, misyonları, yönetilme biçimleri, araştırma-geliştirme, iletişim, bilişim ve ulaşım imkânları, veri toplama, işleme ve bilgi üretme olanak ve kapasiteleri gibi birçok imkânlar açısından birbirleriyle farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin gerek üniversiteyle ilgili gerekse gelecekle ilgili beklentilerinde farklılıklara yol açabilmektedir.

1.7. Fakülte Yaşamı Niteliği

Nitelik, bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özelliktir, bir şeyin iyi ya da kötü olma halidir. Her şeyin bir niteliği vardır okul yaşamının da tabi ki. ‘Okul yaşamının niteliği’, temel olarak ‘yaşam niteliğine’ dayalı olarak geliştirilmiş bir kavramdır. Yaşam niteliği, kişinin kendi fiziksel ve ruhsal sağlık durumuna yönelik algısı olarak tanımlanmaktadır (Wong ve Ark. 2001).

Okul yaşamının niteliği ‘öğrencilerin okul yaşamına katılımı ve okul çevresi ile meşguliyetleri sürecinde ortaya çıkan bir iyi oluş halidir’ (Karatzias ve Ark. 2001)

Her öğrenci okulu farklı şekillerde algılar. Öğrenciler her yönden mutlu olmak ve haz duymak isterler bu bağlamda böyle bir eğitim sistemi ve okul hayal ederler. Bazı öğrenciler okulu eğlenceli, öğretmenlerini motive edici ve yön gösterici, sınıf arkadaşlarını sempatik, okul çalışmalarını geliştirici olarak değerlendirirken diğerleri ise okulu tek düze, öğretmenleri ilgisiz ve sert, sınıf arkadaşlarını moral bozucu ve okul günlerini monoton olarak değerlendirebilmektedir. Bu zamanlarda yaşadığı tüm tecrübeler gelecek için ya umut verici ve cesaretlendirici ya da hayal kırıklığı yaratır.

Geleneksel anlamda kalite, standartlara uygunluk olarak ele alınmaktadır. “Çağdaş anlamda ise; lüks sayılmayacak kadar gerekli ve standartlara uygunlukla ifade edilmeyecek kadar dinamik ve çok boyutlu bir olgudur” (Kantarıcı, 1994).

Küreselleşmenin ve teknolojinin küçülttüğü dünyamızda en önemli unsur yaşamımızın kalitesidir. Kalite ne kadar artarsa hayatımız o kadar eğlenceli, kendini geliştirmeyi bilen, zorluklarla olan mücadelemizde başarılı olma şansı yüksek bireyler oluruz.

Okul yaşamı kalitesi kavramını ilk olarak Epstein ve Mc Portland 1976 yılında kullanmıştır. Okul yaşam kalitesi, kısaca okuldaki bireylerin her yönden mutlu olabildikleri bir ortamı ifade etmektedir. Okul yaşam kalitesi, genel iyi olma halinin göstergelerinden biri olarak kabul edilmekte ve çocukların okul yaşamıyla bütünleşmelerinden kaynaklanan bir iyi olma hali olarak ele alınmaktadır (Durmaz A, 2008).

Çocukların uzun yıllarını okulda geçirdikleri göz önüne alındığında, okul yaşam kalitesinin taşıdığı önem açıkça görülebilmektedir. Çocukların gelecekteki sosyal yaşamlarına bir hazırlık olarak da vurgulanan pozitif okul yaşantıları, eğitimci ve araştırmacılar tarafından büyük ilgi görmektedir. Okul tatmini, çocukların okulu ve eğitimsel değerleri kabul etmelerini ve akademik başarı motivasyonlarını olumlu bir şekilde etkilemektedirler. Öte yandan, okul tatminsizliği davranışsal problemlerle ve düşük başarıyla pozitif ilişki göstermekte, ayrıca okula yabancılaşma gibi sonuçlara da yol açmaktadır. Bu noktada eğitimcilerin öğrencilere akademik ve sosyal olarak beklentilerinin karşılandığı, kendilerini güvende hissettikleri bir ortam sunmaya çalışmaları kilit adım niteliğindedir (Durmaz, 2008).

Okul yaşamının niteliği öğrencilerin okula bağlanmasını, okul güvenliğini ve öğrenmeyi destekleyen bir okul iklimini ifade etmektedir (Özdemir ve Ark. 2013). Yaşam kalitesinin bir alt boyutu olarak düşünüldüğünde okul yaşamının niteliği, öğrencilerin okulda iyi olma durumunun bir göstergesi olarak düşünülebilir (Anderson, 1982).

Okul yaşamının karmaşık yapısı sonucu, öğrencilerin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarını çok boyutlu bir çözümlemeyle açıklama zorunluluğu doğmuştur. Nitekim, müfredat ve sınıf ikliminin, akademik motivasyon ve bireysel gelişim beklentilerinin öğrencilerin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarını etkilediğini ortaya koymuşlardır. Bu bağlamda, öğrencilerin okula yönelik geliştirdikleri olumlu tutumların, motive olma durumlarının, öğretmen desteği ve öğrencilere yönelik yüksek başarı beklentisi gibi etmenlerin, okul yaşamının niteliğinin temel belirleyicileri arasında olduğu yönünde bir çıkarsama yapılabilir. Ayrıca bu yaklaşım, okul yaşamının niteliğini incelemek için yalnızca öğrencilerin doyum düzeylerinin belirlenmesinin yeterli olmayacağını, okulun formel ve informal yapısının okul yaşamının niteliğini etkilediğini ortaya çıkarmıştır (Epstein & Mcpartland, 1976).

Johnson ve Johnson'ın (1993) da belirttiği gibi öğrencilerin okuldaki deneyimlerinin kalitesi, onların tutum ve davranışlarını etkileyebilmektedir; okul, sınıftaki çalışmalar ve öğretmenler hakkında olumlu düşüncelere sahip olmak, öğrencinin genel ruh sağlığı açısından önemlidir ve okulla ilişkili diğer davranışları ve öğrenmeyi geliştirebilir.

Üniversite öğrencilerinin memnuniyetini fiziki şartlar, okuduğu bölüm, öğretim elemanları, fakülte kampüsünün büyüklüğü, kampüsteki sosyal imkanlar ya da bölüm içindeki araç ve gereçlerin yeterli olması ve bu fakültede öğrenim gören öğrencilerle iletişimi gibi birçok sebep olumlu ya da olumsuz etkileyebilir (Altaş, 2006).

Öğrencilerin fakülteden yanı sıra eğitim gördükleri bölümden de memnuniyetleri etkilenebilir. Öğrencinin aldığı dersler, okulun sağladığı staj avantajları ya da mesleğe yönelik rehberlikler öğrencinin memnuniyetini değiştirebilir.

Öğrencinin memnuniyetini bölümlerde ki öğretim elemanları da etkiler. Fakültede görev yapan öğretim elemanlarının bilimsel yeterlilikleri, öğrenci ile ilişkileri öğrencinin verimliliğini arttıracak gibi okula olan memnuniyeti de olumlu etkilemektedir.

Üniversite öğrencilerinin okula karşı olumlu düşünceleri ve okula karşı memnuniyetinin kalitesi öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu bağlamda eğitim sürecine ilişkin öğrenci memnuniyeti araştırmaları, öğrenmenin eğitimden sağlanan doyumla doğrudan ilgili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle öğrencilerin eğitim sürecinden neler beklediklerini anlamak, bu sürece ilişkin memnuniyetlerini sağlamada ve değerlendirmede önemli olmaktadır (Ekinci & Burgaz, 2007).

Bu noktadan hareketle bu çalışmanın amacı, Spor Bilimleri Fakülteleri öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu görüşleri üniversite, bölüm, cinsiyet, sınıf, yaş gibi değişkenler açısından karşılaştırmaktır.

Araştırmanın hipotezleri; sosyal yaşamın yüksek olduğu yerlerde fakülte memnuniyetin artacağı; fakülte, okul, bölüm, sınıf, yaş ve cinsiyet gibi parametrelerin memnuniyet düzeyini etkileyeceğidir.

Bu araştırma temelde, uygulanan anketlerden ve ilgili alan yazından elde edilen bilgilere dayanmaktadır. Betimsel nitelikli bu araştırma, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin, fakültelerinin yaşam niteliğini algılamalarını ortaya koyan bir araştırmadır. Elde edilen sonuçlar fakülte yaşamının kalitesin arttırmada hangi faktörlerin belirleyici olduğunu göstermesi açısından önem taşımaktadır.

2. GEREÇ ve YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler detaylı olarak sunulmuştur.

2.1. Araştırmanın Modeli

Üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesini amaçlayan bu araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan durumları var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 1995). Araştırmada Spor Bilimleri Fakültelerinde eğitim gören üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliği hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur.

2.2. Evren ve Örneklem

YÖK (2015) verilerine göre ülkemizde toplam yirmi bir (21) Spor Bilimleri Fakültesi bulunmaktadır. Evrenini oluşturan toplam yirmi bir fakülteye ilişkin öğrenci sayıları $N=12009$ 'dur. Anderson'a (1990) göre 5000-50000 arasındaki evrenden alınacak örneklem sayısının alt sınırı, 0.05 tolerans gösterebilir hata için 381 olarak belirtilmiştir (Balcı, 2001). Örneklem rastgele seçilen öğrenciler ile belirlenmiştir.

Fakültelerin seçiminde ülkemizin 7 coğrafi bölgesi ve bu bölgeler içinde en çok öğrenci sayısına sahip olan fakülteler seçilmiştir. Ancak Güneydoğu Anadolu Bölgesinde spor bilimleri fakültesi olmadığı için 6 fakülte ile tamamlanmıştır. Fakültelere ilişkin evren ve örneklem sayıları çizelge 1'de örneklem ilişkin kişisel bilgiler Çizelge 2'de verilmektedir.

Çizelge 1. Fakültelere ilişkin evren ve örneklem sayıları

Fakülte	Evren	Örneklem
Konya Spor Bil. Fak.	923	92
Sakarya Spor Bil. Fak.	1425	85
Muğla Spor Bil. Fak.	1200	100
Samsun Spor Bil. Fak.	1496	76
Erzurum Spor Bil. Fak.	1180	81
Isparta Spor Bil. Fak.	950	69
Toplam	7174	503

Çizelge 2. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikleri

ÜNİVERSİTE	Frekans (n)	Yüzde (%)
Konya Spor Bil. Fak.	92	18,8
Sakarya Spor Bil. Fak.	85	16,8
Muğla Spor Bil. Fak.	100	19,8
Samsun Spor Bil. Fak.	76	15
Erzurum Spor Bil. Fak.	81	16
Isparta Spor Bil. Fak.	69	13,6
Toplam	503	100
BÖLÜM		
Öğretmenlik	177	35
Rekreasyon	139	27,5
Antrenörlük	97	19,8
Spor Yöneticiliği	90	17,8
Toplam	503	100
YAŞ		
20	66	13
21	63	12,5
22	73	14,4
23	61	12,1
24	52	10,9
25	53	10,5
26	58	11,5
27	60	11,9
28	17	3,4
Toplam	503	100
CİNSİYET		
Kadın	291	58,1
Erkek	212	41,9
Toplam	503	100
SINIF		
1.Sınıf	147	29,2
2.Sınıf	157	31,2
3.Sınıf	103	20,5
4.Sınıf	96	19,7
Toplam	503	100

Çizelge 2’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin %18,8’si Konya Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, %16,8’i Sakarya Spor Bilimleri Fakültesi, %19,8’i Muğla Sıtkı Koçman Spor Bilimleri Fakültesi, %15,’i Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, 16’sı Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ve %13,6 ise Isparta Süleyman Demirel Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisidir

Öğrencilerin 177’ si (%35,6) Öğretmenlik Bölümü, 139’ u (%27,5)Rekreasyon Bölümü, 97’ si (%19,2) Antrenörlük Bölümü ve son olarak da öğrencilerin 90’ i (%17,8) Spor Yöneticiliği Bölümünde okuduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin yaş gruplarına göre dağılımları incelendiğinde ise, 128’si (%25,5) 20–21 yaş, 186’sı (% 37,2) 22–24 yaş, 188’i (%37,3) 25-28 yaşında oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin 212’si (%41,9) kız, 291’i (%58,1) ise erkektir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflar incelendiğinde 147’si (%29,2) birinci sınıfta, 157’si (%31,2) ikinci sınıfta, 103’ü (%19) üçüncü sınıfta ve 96’sı (%19,7) ise dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verilerinin toplanmasında, gerekli izin alınarak, Çokluk Bökeoğlu ve Yılmaz (2006) tarafından geliştirilmiş olan “Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği” kullanılmıştır (EK.1) . Ölçek “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet (7 madde)”, “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet (15 madde)” ve “Fakülteden Memnuniyet (15 madde)” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır.

Ölçek “katılıyorum”, “kararsızım” ve “katılmıyorum” olmak üzere üçlü dereceleme şeklindedir. Ölçekteki bazı maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puan fakülte yaşamının niteliği ile ilgili ifadelerle ilişkin olumlu görüşü, düşük

puan ise olumsuz görüşü göstermektedir. “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda yer alan maddelere ait Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı 0.71’dir. “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda yer alan maddelere ait Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0,62 ’dir. “Fakültenin Memnuniyet” alt boyutunda yer alan maddelerin Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.74’tir. Üç boyuta ilişkin Cronbach –Alpha değerleri 0.60-0.80 arasında olmakla birlikte “ölçek oldukça güvenilir” şeklinde yorumlanabilir (Özdamar, 2004, s:36).

Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet

Bu boyut, öğrencilerin öğretim ile ilişkili etkinliklere karşı duydukları ilgiyi kapsamaktadır; öğrenciler arası ilişki, arkadaşlık, yardımlaşma, dersliklerin uygun koşullara sahip olup olmaması ve derslerin niteliği gibi görüşler yer almaktadır.

Öğretim Elemanlarından Memnuniyet

Bu boyut, öğrencilerin öğretim elemanları ile olan etkileşimlerini ve eğitime dayalı öğrenci değerlendirmelerini içermektedir; öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkileri, öğrencilerle ilgilenmeleri, derslerdeki durumları, derslere hazırlıklı gelme durumları, öğrencilerin derslere katılımları, öğrencilerin gelişimi için çalışmaları, öğrencileri yönlendirmeleri, farklı öğretim yöntem ve teknikleri ile sınıf ortamında teknoloji kullanımı ve eğitim-öğretim etkinliklerindeki durumları ile ilgili görüşleri içermektedir.

Fakültenin Memnuniyet

Bu boyut öğrencilerin fakülteye karşı tepkilerini incelemektedir. Çünkü üniversite öğrencilerinin günlük yaşamının önemli bir kısmı fakültede geçmektedir; öğrencilerin fakültenin bir üyesi bir parçası olmaktan memnun olmaları, sınavlar, her türlü uygulamanın eşit ve adil bir şekilde uygulanması, düzenlenen sosyal, kültürel, sportif etkinliklerin durumu, öğrenciler arasındaki ilişkiler, bilimsel etkinlikler ve bu etkinliklere katılım, fakülte çalışanları, araç-gereçlerin ve kaynakların özenli kullanımı ile fiziki mekânların durumuyla ilgili görüşlerden oluşmaktadır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Kişisel bilgilere ilişkin veriler frekans ve yüzde ile fakülte yaşamının niteliğine ilişkin homojen dağılım gösteren veriler, değişken düzeylerine bağlı olarak, ilişkisiz t-test ve ANOVA testleri ile analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın her bir alt amacına ilişkin bulgular çizelgeler halinde verilmiştir.

Çizelge 3. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın fakültelere göre karşılaştırılması

ÜNİVERSİTE	N	Ortalama	Ss	P	F	Anlamlı Fark
<i>Öğretim Elemanı Memnuniyeti</i>				0,009	3,126	
Konya Spor Bilimleri Fak.	92	2,1384	0,1815			-
Sakarya Spor Bilimleri Fak.	85	2,1294	0,2134			-
Muğla Spor Bilimleri Fak.	100	2,176	0,25258			-
Samsun Spor Bilimleri Fak.	76	2,2228	0,22085			+
Erzurum Spor Bilimleri Fak.	81	2,0234	0,20035			+
Isparta Spor Bilimleri Fak.	69	2,1517	0,21447			-
TOPLAM	503					
	N	Ortalama	Ss	P	F	
<i>Fakülteden Memnuniyet</i>				0,62	2,064	
Konya Spor Bilimleri Fak.	92	1,8522	0,15621			-
Sakarya Spor Bilimleri Fak.	85	1,8886	0,12489			-
Muğla Spor Bilimleri Fak.	100	1,8527	0,1401			-
Samsun Spor Bilimleri Fak.	76	1,8491	0,13915			-
Erzurum Spor Bilimleri Fak.	81	1,754	0,12123			-
Isparta Spor Bilimleri Fak.	69	1,8589	0,13162			-
TOPLAM	503					
	N	Ortalama	Ss	P	F	
<i>Sınıf ortamı ve Öğrenci İlişkiler Memnuniyeti</i>				0,008	2,792	
Konya Spor Bilimleri Fak.	92	1,8199	0,13033			+
Sakarya Spor Bilimleri Fak.	85	1,7563	0,48486			-
Muğla Spor Bilimleri Fak.	100	1,7443	0,16533			-
Samsun Spor Bilimleri Fak.	76	1,7331	0,14632			-
Erzurum Spor Bilimleri Fak.	81	1,5123	0,13843			+
Isparta Spor Bilimleri Fak.	69	1,706	0,1447			-
TOPLAM	503					

Çizelge 3’de yer alan, ANOVA sonuçları incelendiğinde, “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” ve “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutlarında ve toplam puanda farkların anlamlı olduğu görülmektedir.

“Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda, Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ile Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi arasındaki farkların anlamlı olduğu saptanmıştır ($p = 0.008 < 0,05$). Burada bu boyut ile ilgili olarak en yüksek ortalamaya Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi ($X=1,8199$) öğrencilerinin, en düşük ortalamaya ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ($X = 1,5123$) öğrencilerinin sahip olduğu belirlenmiştir.

“Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda, Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ile Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi arasındaki farkların anlamlı olduğu saptanmıştır ($p = 0.009 < 0,05$). Burada bu boyut ile ilgili olarak en yüksek ortalamaya Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi ($X=2,2228$) öğrencilerinin, en düşük ortalamaya ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ($X= 2,0234$) öğrencilerinin sahip olduğu belirlenmiştir. “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda ise Spor Bilimleri Fakülteleri arasında anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$).

Buna göre Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesinin öğrencilerinin, araştırma kapsamındaki diğer fakültelerin öğrencilerine göre, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkileri Memnuniyeti” daha memnun oldukları söylenebilir, en olumsuz görüşler ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi olarak görülmektedir. “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda ise öğretim elemanlarından en memnun olan fakülte Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi ve yine en olumsuz görüşlere sahip fakülte Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi görülmektedir.

Toplam puanda ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ile Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi ve Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakülteleri arasındaki farkların anlamlı olduğu saptanmıştır. Bu boyut ile ilgili olarak en yüksek ortalama Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi ($X = 5,8105$) öğrencileri ile Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakülteleri ($X=5,8005$) öğrencilerinin, en düşük ortalamaya ise yine Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ($X = 5,3904$) öğrencilerinin sahip olduğu belirlenmiştir. Buna göre toplam puanda da Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin, sınıf ortamından ve öğrenci ilişkilerindeki memnuniyet kapsamındaki diğer fakültelerin öğrencilerine göre, genel olarak fakülte yaşamından daha olumsuz görüşler içerisinde oldukları söylenebilir.

Çizelge 4. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın cinsiyete göre karşılaştırılması

Cinsiyet	N	Ortalama	Ss	F	P
Sınıf ortamı Ve Öğrenci İlişkilerinde Memnuniyet					
Erkek	291	1,732	0,14854	1,77	0,12
Kadın	212	1,7655	0,32954		
Öğretim Elemanlarından Memnuniyet					
Erkek	291	1,8513	0,13927	0,025	0,99
Kadın	212	1,8513	0,13979		
Fakülteden Memnuniyet					
Erkek	291	2,1624	0,21376	0,367	0,63
Kadın	212	2,1717	0,22153		
Toplam				1,0685	
Erkek	291	5,7457	0,50934		
Kadın	212	5,7885	0,69086		

Çizelge 4.‘de Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin ilişkisiz t testi sonucu yer almaktadır.

Çizelge 4.‘de yer alan t testi sonuçları incelendiğinde, birinci, ikinci ve üçüncü boyut olan “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet”, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda, cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Buna göre, öğrencilerin öğretim elemanları ile olan etkileşimlerinin ve eğitime dayalı öğrenci değerlendirmelerinin cinsiyete göre değişmediği söylenebilir. Yani öğretim elemanlarının öğrencilere yaklaşımında ya da bir başka deyişle öğrencilerin, öğretim elemanlarının yaklaşımına ilişkin algılarında bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde fakülteden memnuniyet ve sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinde ki memnuniyetleri cinsiyete göre değişmediği söylenebilir.

Çizelge 5. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanların yaşlara göre karşılaştırılması

Yaş	N	Ortalama	Ss	F	P
1)Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkileri Memnuniyeti				0,626	0,77
20	65	1,7451	0,15256		
21	63	1,8073	0,55575		
22	73	1,7319	0,15235		
23	61	1,7541	0,16727		
24	52	1,7308	0,14877		
25	53	1,7251	0,14785		
26	58	1,734	0,15932		
27	60	1,7381	0,13959		
2)Öğretim Elemanı Memnuniyeti				4,497	0,048
20	65	1,8995	0,12254		
21	63	1,8836	0,12894		
22	73	1,8429	0,14288		
23	61	1,8951	0,13469		
24	52	1,8564	0,13744		
25	53	1,8453	0,13636		
26	58	1,7989	0,13478		
27	60	1,7978	0,13939		
28	17	1,7922	0,14697		
3)Fakülteden Memnuniyet				5,049	0,0
20	65	2,1056	0,19611		
21	63	2,1058	0,18651		
22	73	2,2575	0,19159		
23	61	2,1379	0,17598		
24	52	2,1038	0,24678		
25	53	2,1874	0,21605		
26	58	2,0575	0,22459		
27	60	2,1978	0,22907		
28	17	2,121	0,25003		
Toplam	503				

Çizelge 5.'deFakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın yaşlara göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü ANOVA sonucu yer almaktadır.

Çizelge 5.'de yer alan ANOVA sonuçları incelendiğinde, “Öğretim Elemanı Memnuniyeti” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutlarında ki puandaki farkların yaşlara göre anlamlı olduğu görülmektedir.

“Öğretim Elemanı Memnuniyeti ” öğrencilerin yaşları ilerledikçe azaldığı daha genç öğrencilerin öğretim elemanlarından daha memnun olduğu belirlenmiştir. “Öğretim Elemanı Memnuniyeti” boyutunda en yüksek ortalama 19-25 yaş ($X = 1,879$) arasında olup en düşük ortalama ise 26-28 ($X = 1,796$) yaş aralığında azalmaktadır. Yani yaş artıkça, “Öğretim Elemanı Memnuniyeti” azalmaktadır ($p = 0,048 < 0,005$).

“Fakülteden Memnuniyet” boyutunda ise en düşük ortalama puan ($X = 2,09$) ile 26 yaş, en yüksek ortalama puan ($X = 2,257$) 22 yaş grubu arasında ki farkların anlamlı olduğu belirlenmiştir. Yani yaş arttıkça hem fakülte memnuniyeti ve öğretim elemanı memnuniyeti hem de genel olarak fakülte yaşamından memnuniyet azalmaktadır ($p = 0,0 < 0,005$).

“Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerindeki Memnuniyet” boyutunda ise anlamlı bir fark görülmemektedir. Yani öğrencilerin sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerindeki algılarında yaşa bağlı bir farklılaşma olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$).

Çizelge 6. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın sınıflara göre karşılaştırılması

SINIF	N	Ortalama	Ss	F	P
1)Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerindeki Memnuniyet				1,205	0,42
1.sınıf	147	1,7745	0,38125		
2.sınıf	157	1,727	0,1477		
3.sınıf	103	1,7517	0,1536		
4.sınıf	96	1,7277	0,15243		
Toplam	503				
2)Öğretim Elemanı Memnuniyeti				5,008	0,27
1.sınıf	147	1,8721	0,13772		
2.sınıf	157	1,8654	0,13429		
3.sınıf	103	1,8401	0,1429		
4.sınıf	96	1,8083	0,13756		
Toplam	503				
3)Fakülteden Memnuniyet				7,028	0,023
1.sınıf	147	2,2451	0,20595		
2.sınıf	157	2,1456	0,21133		
3.sınıf	103	2,1845	0,21957		
4.sınıf	96	2,1243	0,21962		
Toplam	503				

Çizelge 6.'de yer alan ANOVA sonuçları incelendiğinde, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutlarında anlamlı fark görülmezken ($p>0,05$) , “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda farkların anlamlı olduğu görülmektedir. “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda, dördüncü sınıf ile birinci sınıf arasındaki farkların anlamlı olduğu saptanmıştır ($p = 0,023<0,005$). Burada bu boyut ile ilgili olarak en yüksek ortalama birinci sınıf ($X = 2,2451$) öğrencilerinin, en düşük ortalama ise dördüncü sınıf ($X = 2,1243$) öğrencilerinin sahip olduğu belirlenmiştir. Buna göre birinci Sınıf öğrencilerinin, araştırma kapsamındaki diğer sınıflardaki öğrencilerine göre, fakültelerinden daha memnun oldukları görülmektedir.

Çizelge 6 incelendiğinde tüm boyutlarda ve toplam puanda, birinci ve dördüncü sınıflar arasındaki farkların anlamlı olduğu, tüm puanlarda birinci sınıfların ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Yani alt sınıflarda öğrencilerin genel olarak fakülte yaşamından memnuniyetleri daha yüksekken, sınıf düzeyi

yükseldikçe bu memnuniyetin azaldığı görülmektedir. Benzer bulgu daha önce yaş değişkeni için de elde edilmiştir. Yaş artıka fakülte yaşamından memnuniyet azalmaktadır. Bu durum iki değişken ile ilgili olarak elde edilen bulgular arasında tutarlılık olduğunu göstermektedir.

Çizelge 7. Fakülte yaşamının niteliği ölçeği alt ölçek puanları ve toplam puanın bölümlere göre karşılaştırılması

BÖLÜM	N	Ortalama	Ss	F	P
Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkileri Memnuniyeti					
Öğretmenlik	177	1,7409	0,15031	0,104	0,334
Rekreasyon	139	1,7287	0,14521		
Antrenörlük	97	1,782	0,46019		
Spor Yönet.	90	1,7444	0,15218		
Toplam	503				
Öğretim Elemanı Memnuniyeti					
Öğretmenlik	177	1,8433	0,13965	0,630	0,577
Rekreasyon	139	1,8523	0,13732		
Antrenörlük	97	1,8667	0,13878		
Spor Yönet.	90	1,8489	0,14337		
Toplam	503				
Fakülteden Memnuniyet					
Öğretmenlik	177	2,1823	0,21524	0,698	0,540
Rekreasyon	139	2,1597	0,21425		
Antrenörlük	97	2,1443	0,2081		
Spor Yönet.	90	2,1689	0,23399		
Toplam	503				

Çizelge 7.'de yer alan ANOVA sonuçları incelendiğinde, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” , “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutlarında anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$)

4. TARTIşMA

Bu bölümde, bulgulara sonuçları verilen parametrelerin literatür ile karşılaştırmaları yapılmış, ulaşılan sonuçlar bilimsel temellere dayanılarak yorumlanmaya çalışılmıştır.

a) Bu araştırmanın amacı; Üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi ve bilgi edinilmesidir.

b) Bu çalışmanın en önemli hedefi gün geçtikçe daha da önemli hale gelen fakülte yaşamını niteliğinin geliştirebilmesi ve fakülte yaşamı ile ilgili sorunların çözümü için küçükte olsa katkı sağlamaktır.

c) Öğrencilerin Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği'ne verdikleri yanıtların fakültelere göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar incelendiğinde;

1. “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda anlamlı bir fark görülmezken, diğer iki boyut olan “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” ve “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda anlamlı farkların olduğu görülmektedir.

2. “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda en yüksek ortalamaya Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakóltesi, en düşük ortalamaya ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakóltesi öğrencileri sahiptir.

3. “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda en yüksek ortalama Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine aitken, en düşük ortalama yine Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine aittir. Bunun nedeni çevresel faktörler, iklim ve coğrafik sebepler, şehrin ve bölgenin sosyo-ekonomik durumu öğrencilerin algılarını olumlu ya da olumsuz etkiliyor olabilir. Ayrıca başka bir nedeni ise, bu üniversitelerin, nitelikli eğitim ve öğretim uygulamalarını sunmalarına olanak sağlayacak fiziksel alt-yapı ve nitelikli insan kaynağından yoksun olmaları olabilir.

Literatürde ise M. Özdemir 2012’de yapmış olduğu çalışmada okul yaşamı niteliği algılarının fakültelere göre fark gösterip göstermediğini incelenmiştir. Bulgular, katılımcıların okul yaşamı niteliği algısının fakültelere göre farklılaştığını göstermiştir. Bu konuda Çokluk-Bökeoğlu ve Yılmaz’ın (2007) araştırma bulguları farklı sonuçlar üretmiştir. Anılan çalışmada öğrencilerin ‘Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet’ alt boyutunda fakültelere göre anlamlı fark saptanmış, ancak ölçeğin diğer alt boyutların da fark gözlenmemiştir. Diğer taraftan Doğanay ve Sarı’nın (2006) araştırmasında fakültelere göre öğrencilerin üniversitedeki yaşam kalitesine ilişkin görüşlerinin farklılaştığı saptanmıştır.

4. Cinsiyete ilişkin karşılaştırmalarda “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet”, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda, cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Buna göre, öğrencilerin öğretim elemanları ile olan etkileşimlerinin ve eğitime dayalı öğrenci değerlendirmelerinin cinsiyete göre değişmediği söylenebilir. Yani öğretim elemanlarının öğrencilere yaklaşımında ya da bir başka deyişle öğrencilerin, öğretim elemanlarının yaklaşımına ilişkin algılarında bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde fakülteden memnuniyet ve sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinde ki memnuniyetleri cinsiyete göre değişmediği söylenebilir.

İlgili literatürde konuya ilişkin benzer (Bilgiç & Sarı, 2010) ve farklı sonuçlara ulaşan çalışmalara rastlanmaktadır (Çokluk Bökeoğlu & Yılmaz, 2007; Özdemir, 2012). Fakülte yaşamının niteliğinin algılanmasına yönelik yapılan çalışmalarda cinsiyet değişkenine ilişkin çelişkili bulguların elde edilmiş olmasının, bu konuda daha fazla araştırma yapılmasını gerektirdiği söylenebilir. Bununla birlikte, öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre fakülte yaşamının niteliğine yönelik memnuniyet düzeylerinde anlamlı bir farklılık oluşmamasının, benzer ortamı paylaşımları ve aynı uygulamalarla karşılaşmalarıyla ilişkili olduğu düşünülebilir. Sarı ve Ark.(2007) lise öğrencilerinin okul yaşamı kalitesi ile ilgili yaptıkları çalışmada cinsiyet anlamlı bir değişken olarak bulunmamıştır.

5. Öğrencilerin yaşlarına göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda ve toplam puandaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Genel olarak daha genç yaştaki öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Çokluk Bökeoğlu ve Yılmaz (2007) öğrencilerin, fakülte yaşamının niteliğinin alt boyutlarından biri olan sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinden memnuniyete yönelik algılarının yaş değişkenine göre farklılaştığını, yaşları daha büyük olan öğrencilerin sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerine yönelik algılarının daha olumsuz olduğunu bulgulamıştır. Bu bulgunun mevcut araştırma bulguları ile örtüştüğü söylenebilir.

Öte yandan literatürdeki başka bir çalışmada ise S.Özdemir ve Ark. (2013) öğrencilerin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin memnuniyet düzeylerinde yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığını bulgulamıştır. Bu bulgunun mevcut araştırma bulguları ile örtüşmediği söylenebilir. Bu durum araştırma konusuna ilişkin daha fazla ve daha derinlemesine çalışma yapılmasını gerektirmektedir.

6. Fakülte yaşamının niteliği bölümlere göre karşılaştırıldığında ise “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” , “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutlarında anlamlı bir fark görülmemiştir. Nedeni öğrencilerin fakülteye girmeden önce ve girdikten sonra dahi fakülte bölümleri ile ilgili ayrıntılı ve özel bir bilgi sahibi olmadıkları sadece genel bilgilere sahip oldukları, amaçları ve hedefleri özellikle bir fakülte bölümü değil sadece üniversiteye girmeyi düşündükleri için anlamlı bir farkın çıkmaması bundan kaynaklanıyor olabilir.

7. Araştırmada bir sonraki aşamasında ise; Öğrencilerin sınıf düzeyine göre yapılan karşılaştırmalarda da alt sınıflardaki öğrencilerin genel olarak fakülte yaşamının niteliğine ilişkin değerlendirmeleri daha olumlu iken, sınıf düzeyi yükseldikçe bu memnuniyetin azaldığı görülmektedir. Bu durum, sınıf düzeyi ilerledikçe ve bununla bağlantılı olarak yaş arttıkça, öğrencilerin farklı ortamlarının oluşmasından, iş bulma endişesi, yaşın ve hayatın getirdiği olumlu olumsuz etmenlere uyum sağlaması ile birlikte ilgilerinin fakülte dışında başka ortamlara yönelmesinden kaynaklanıyor olabilir

Bu bulgunun, Çokluk Bökeoğlu ve Yılmaz’ın (2007), öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça öğretim elemanından ve fakülteden memnuniyet düzeylerinin düştüğünü gösteren araştırma bulguları ile örtüştüğü görülmektedir. Ancak Sarı, Ötünç ve Erceylan (2007) yapmış olduğu çalışmada Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre genel doyum ve

öğretmen alt boyutunda ortaya çıkan anlamlı farklılık, öğrencilerin sınıf düzeylerinin yükseldikçe algılarının bu alt boyutlarda daha olumlu olduğunu göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Bu çalışmada ise, Çokluk Bökeoğlu ve Yılmaz (2006) tarafından geliştirilmiş olan “Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği” kullanılarak öğrencilerin fakültelerine ilişkin algı ve değerlendirmeleri, yine fakülte yaşamının niteliğini etkileyebileceği düşünülen bazı değişkenler açısından karşılaştırılarak incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

1. “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda fakülteler arasında anlamlı fark görülmezken, diğer iki boyut olan “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” ve “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda farkların anlamlı olduğu görülmektedir. “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda en yüksek ortalamayı Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, en düşük ortalamaya ise Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri sahiptir. “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” boyutunda en yüksek ortalama Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine aittir, en düşük ortalama yine Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine aittir. Bu durumda genel olarak Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fakültelerine ilişkin algı ve değerlendirmelerinin daha olumlu olduğu, Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin ise daha olumsuz olduğu söylenebilir.

2. Cinsiyete ilişkin karşılaştırmalarda “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet”, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutunda, cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı söylenebilir. Öğretim Elemanlarından Memnuniyet”, “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutlarında kızlar ve erkeklerin algı, beklenti ve tutumlarında farklılık göstermediği görülmektedir.

3. Öğrencilerin yaşlarına göre yapılan karşılaştırmalar incelendiğinde “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda ve toplam puandaki farkların

anlamli olduğu görülmektedir. ‘‘Sınıf Ortamı ve  ğrenci İlişkilerinden Memnuniyet’’ ve ‘‘Fak ltenen Memnuniyet’’ boyutlarında ise anlamı bir fark görülmemiştir.

4. Fak ltenen yaşamının niteliği bölümlere göre karşılaştırıldığında ise ‘‘Sınıf Ortamı ve  ğrenci İlişkilerinden Memnuniyet’’ , ‘‘ ğretim Elemanlarından Memnuniyet’’ ve ‘‘Fak ltenen Memnuniyet’’ boyutlarında anlamlı bir fark görülmemiştir.

5. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre yapılan karşılaştırmalarda da alt sınıflardaki öğrencilerin genel olarak fak ltenen yaşamının niteliğine ilişkin değerlendirmeleri daha olumlu iken, sınıf düzeyi yükseldikçe bu memnuniyetin azaldığı görülmektedir.

 neriler

Fak ltenen yaşamının niteliğinin fak ltenedeki derslikler, kütüphane, kantin, anfi deslik, spor salonu, laboratuvarlar, yemekhane vb. fiziki mekânların yeterliği, psikolojik hizmet ve danışma merkezleri yeterliliği, fak ltenen düzenlenen sosyo-kültürel etkinlikler, yabancı dil ve bilgisayar kullanımı, mediko-sosyal merkezlerin öğrencilerin sağlık problemlerine kolay ve basit cevap verecek şekilde düzenlenmeli, fak ltenen çalışan idari personel ile ilişkiler, öğrencilere etkili bir yönlendirme için rehberlik faaliyetleri yoğunlaştırılması, düzenlenen bilimsel etkinlikler ile öğrencileri pasif konumdan daha aktif hale getirilmeli gibi bazı değerşkenler açısından incelenmesinin önemli olacağı düşünülmektedir.

Dahası  ğrencilerin fak ltenen yaşamının niteliğine ilişkin algı ve değerlendirmelerinin akademik başarıları ile ilişkilendirilerek incelenebilir. Öğrencilerin ekonomik durumu ve  ğrenci ailelerinin eğitim seviyesi gibi değerşkenlerle incelenebilir.

Üniversitelerin nitelikli eğitim ve öğretim uygulamalarını sunmalarına olanak sağlayacak fiziksel alt-yapı ve nitelikli insan kaynakları sağlanabilir. Bu nedenle bu üniversitelere yönelik devlet desteğinin artırılması, öğretim üyesi yetiştirme programlarının geliştirilmesi, alt-yapı koşullarının iyileştirilmesi. Böylece kurumsal bilimsel üniversitelerin kurulması mümkün olabilir ve bunun bir sonucu olarak üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin görüş ve algıları olumlu yönde geliştirilebilir.

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliği ile ilgili görüşleri ve bu görüşlerin fakülte, cinsiyet, yaş, sınıf, bölüm değişkenlerine göre değişip değişmediği belirlenmeye çalışılmıştır. Bundan sonraki araştırmalarda fakülteler arasında fen, sosyal, sağlık ayrımına göre, fakültede okuyan öğrencilerin aktiflik düzeyine göre, fakültelerdeki fiziki alt yapı olanaklarına göre, öğrencilerin fakülte bölümlerine isteyerek girip girmediklerine göre, fakültelerde düzenlenen etkinliklerin sayısına göre ve farklı coğrafik bölgelere göre çalışmalar yapılabilir.

Öğrencinin kariyerine, gelişimine, akademik ve sosyal sıkıntılarını gidermeye yönelik destek sistemleri ve kültürü geliştirilebilir. Yerleşkelerde binaların yeniliği ve imkânların fazlalığı yerine makamların içindeki yaşantının kalitesi irdelenmelidir. Üniversitelerin işleyişleri öğrenci odaklı olmalıdır ve üniversitelerin öğrenciler için bir kuluçka ortamı olabilmesi için öğrencilerin talepleri ve üniversitenin işleyişinin öğrencilere nasıl yansıdığı dikkate alınmalıdır. Bu talepler öğrenmeye, kariyere, etkileşime, kişisel yeterlik gelişimine, mekâna ve mekânın içindeki yaşantıya yönelik olarak ele alınmalı ve üniversitelerde stratejiler geliştirilmelidir.

ÖZET

Türkiye’de ki Spor Bilimleri Fakülteleri Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Bu çalışmanın genel amacı, Spor Bilimleri Fakültelerine ilişkin fakülte yaşamının niteliğinin belirlenmesidir. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin yaş, cinsiyet, fakülte, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi de çalışmanın alt amaçlarını oluşturmaktadır.

Çalışmanın evrenini ülkemizdeki toplam altı (6) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Söz konusu evreni temsil eden tüm fakültelere ulaşılarak rastgele örnekleme yöntemi ile örneklem alınmıştır.

Araştırmanın çalışma grubu; Muğla Sıtkı Koçman Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi, Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi ve Isparta Süleyman Demirel Spor Bilimleri Fakültesi’nde öğrenim gören toplam 503 öğrenciden oluşmaktadır.

Fakültelerin seçiminde Türkiye’nin farklı bölgelerinde olmaları dikkate alınmıştır. Çalışma grubunu oluştururken ülkemizin 7 coğrafi bölgesi ve bu bölgeler içinde en çok öğrenci sayısına sahip olan fakülteler seçilmiştir. Ancak Güneydoğu Anadolu Bölgesinde spor bilimleri fakültesi olmadığı için 6 fakülte ile tamamlanmıştır (Y.Ö.K. 2106).

Çalışmada veri toplama aracı olarak Yılmaz ve Çokluk (2006) tarafından geliştirilen “Fakülte Yaşamının Niteliği” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet (7 madde)”, “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet (15 madde)” ve “Fakülleden Memnuniyet (15 madde)” olmak üzere üç

alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlere (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Elde edilen veriler verilerin homojen dağılımları durumunda, değişken düzeylerine bağlı olarak, ilişkisiz t-test ve ANOVA ile homojen dağılım göstermemesi durumunda ise değişken düzeyine uygun non-parametrik testlerle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

“Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda Konya Selçuk Spor Bilimleri Fakültesi diğer okullardan puanları daha yüksek olduğu bulunmuştur dolayısıyla daha memnun oldukları saptanmıştır. “Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet” ve “Öğretim Elemanlarından Memnuniyet” boyutunda Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi ise bu boyutta puanları en düşük olduğu saptanmıştır, dolayısıyla Erzurum Atatürk Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin daha olumsuz görüşlere sahip oldukları bulunmuştur.

“Öğretim Elemanı Memnuniyeti” ve “Fakülteden Memnuniyet” boyutlarında ki puandaki farkların yaşlara göre anlamlı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yaşları ilerledikçe memnuniyetlerinin azaldığı daha genç öğrencilerin öğretim elemanlarından daha memnun olduğu belirlenmiştir.

“Fakülteden Memnuniyet” boyutunda, dördüncü sınıf ile birinci sınıf arasındaki farkların anlamlı olduğu saptanmıştır. Burada bu boyut ile ilgili olarak en yüksek ortalamaya birinci sınıf öğrencilerinin, en düşük ortalamaya ise dördüncü sınıf öğrencilerinin sahip olduğu belirlenmiştir. Buna göre birinci Sınıf öğrencilerinin, araştırma kapsamındaki diğer sınıflardaki öğrencilerine göre, fakültelerinden daha memnun oldukları görülmektedir.

Yani alt sınıflarda öğrencilerin genel olarak fakülte yaşamından memnuniyetleri daha yüksekken, sınıf düzeyi yükseldikçe bu memnuniyetin azaldığı görülmektedir. Benzer bulgu daha önce yaş değişkeni için de elde edilmiştir. Yaş artıkça fakülte yaşamından memnuniyet azalmaktadır. Bu durum iki değişken ile ilgili olarak elde edilen bulgular arasında tutarlılık olduğunu göstermektedir

Anahtar Kelimeler: Fakülte yaşamı niteliği, Spor Bilimleri Fakülteleri

ABSTRACT

The Analysis of Faculty Life Quality Opinions which Belong to Students of Sports Science Faculties in Turkey

The general aim of this study is identifying the quality of faculty life for sport science faculties. The sub-goal of the study contains sport science faculty students' opinions for the quality of the life of faculty if they are changing in terms of age, gender, faculty, department and class.

The content of the study is six (6) sport science faculties students in our country Turkey. By using randomly samples technique, samples are determined by reaching the students of all mentioned faculties.

503 students who are presently studying at Muğla Sıtkı Koçman Sport Science Faculty, Samsun Yaşar Doğu Sport Science Faculty, Sakarya Sport Science Faculty, Erzurum Atatürk Sport Science Faculty, Konya Selçuk Sport Science Faculty and Isparta Süleyman Demirel Sport Science Faculty constitutes the study group of the research.

At the choosing of the faculty, faculties are considered from different part of Turkey. While the constituting the study group, 7 geographical areas of Turkey and the most populated faculties are chosen. However, because of that there is no sport science faculty at South East Area of Turkey, the study has been completed with 6 faculties (Y.Ö.K. 2106).

At the study, the Quality of Faculty Life scale which is developed by Yılmaz and Çokluk (2006) has been used. The scale comprises of three sub dimensions which are contentedness for class environment and relation of students (7th article), contentedness from instructors (15th article) and contentedness from faculty (15th article). At the studied analysis descriptive statistic technique which is frequency,

percentage, median, standard deviation has been used. The gathering data is analyzed with nonparametric tests in case of homogeneous distributions, considering variable level, unrelated t test and ANOVA. The gathering symptoms are evaluated with %95 confidence interval and %5 significance level.

It has been determined that Konya Selçuk Sport Science Faculty has higher scores than other faculties considering class environment and contentedness from instructors. Therefore, it has been determined that Konya Selçuk Sport Science Faculty is more pleased. On the other hand it has been determined that Erzurum Atatürk Sport Science Faculty has the lowest score for ‘‘Class Enviroment’’, ‘‘Contentedness from Student Relations’’ and ‘‘Contentedness from Instructors’’. Therefore the students of Erzurum Atatürk Sport Science Faculty have more negative opinions.

It is obvious that the different scores for ‘‘Contentedness from Instructors’’ and ‘‘Contentedness from Faculty’’ are significant in accordance with ages. It has been stated that as ages of students are progressed, contentedness is decreased while young students are more pleased with instructors.

It has been determined that the differences between 4th class students and 1st class students are significant in terms of ‘‘Contentedness from Faculty’’. It has been obvious that at this point, in terms of the dimension, the highest median belongs to 1st class student while the lowest median belongs to 4th class students. Therefore, it has been stated that the 1st class students are more pleased with faculty according to other class students who are in the scope of the study.

In other words, it is seen that while students of lower class are generally much pleased with the faculty life, as the level of class is increased, the contentedness is getting decreased. The similar symptom is previously gathering for age factor. As the age is increased, the contentedness from faculty life is decreased. This situation shows that there is a consistency between gathered symptoms which are related to two factors.

Key Words: Quality of Faculty Life, Sport Science Faculties

KAYNAKLAR

AKGÜN İ H ve ŞİMŞEK N (2011). Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması, Siyasal Kitabevi, ISBN: 978-605-5782-62-7.

AKSU A (1994). Okul Müdürlerinin Etkililiği ve Okul İklimi (Yayımlanmamış doktora tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.

ALTAŞ D (2006). Üniversite Öğrencilerinin Memnuniyet Araştırması, *İ.İ.B.F. Dergisi*, **Cilt 21**(1): 439

ANDERSON C S (1982). Review of Education Research, *Cilt: 52*(3): 368-420.

ARASTAMAN G (2006). Ankara İli Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Bağlılık Durumlarına İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Ankara Üniversitesi.

ATAÇ K (2012). AVRUPA EĞİTİM TARİHİ, Phoneix yayın, 13-24.

BAŞARAN İ E ve ÇINKIR Ş (2012). TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ VE OKUL YÖNETİMİ. Ankara, Ekinoks Yayıncılık, 23-45

BİLGİÇ S, SARI M (2010). İlköğretim Öğrencilerinin Okul Yaşam Kalitesi ve Empatik Sınıf Atmosferi Algıları. *Eğitim ve Uygulama*, **Cilt: 9**(17): 1-19.

CENKSEVEN ÖNDER F ve SARI M (2012). İlköğretim Öğrencilerinde Zorbalık ve Okul Yaşam Kalitesi. *İlköğretim Online*, **Cilt: 11**(4): 897-914.

ÇOKLUK-BÖKEOĞLU, Ö ve YILMAZ, K (2006). Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, **4** (2), 201-210.

ÇOKLUK-BÖKEOĞLU, Ö & YILMAZ, K (2007). Üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, **40**(2), 179-204.

DOĞANAY A ve SARI M (2006). Öğrencilerin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Çukurova Üniversitesi örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt: 4*(2): 107-128.

DURMAZ A (2008). Liselerde Okul Yaşam Kalitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

EKİNCİ E ve BURGAZ B (2007). Hacettepe Üniversitesi Öğrencilerinin Bazı Akademik Hizmetlere İlişkin Beklenti ve Memnuniyet Düzeyleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt; 33*: 120-134.

EPSTEİN, J L and MCPARTLAND, J M (1976b). The Concept and Measurement of the Quality of School Life. *American Educational Research Journal*, **13**(1): 15-30.

ERDEN A ve ERDEM M (2013). İlköğretim Okullarında, Okul Yaşamı Kalitesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, **28**(3): 151-165.

FİDAN N (1985). Eğitim Psikolojisi Okulda Öğrenme ve Öğretme, Pegem Yayınları, ISBN 978-605-364-254.

ÖZDEMİR İ (1997). Üniversite Gençliğinin Problemleri, *G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **17**(1): 13-16.

ÖZDEMİR M (2012). Üniversite Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Algılarını, Cinsiyet ve Fakülte Değişkenlerine Dayalı Olarak İncelemesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Cilt **18**(2): 225-242.

ÖZDEMİR, S KILINÇ, A Ç ÖĞDEM, Z ve ER, E (2013). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, **3(3)**, 228-235.

KALAYCI H ve ÖZDEMİR M (2013) Lise Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Algılarının Okul Bağlılıkları Üzerine Etkisi GEFAD / GUJGEF **33(2)**: 293-315.

NARALAN A, KALELİ S.S (2012). *Kaleli Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi* Cilt **4**, Sayı **1**,ISSN: 1309 -8039

ŞAHİN İ, ZORALOĞLU Y ve FIRAT N (2011), Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Amaçlarını, Eğitsel Hedeflerini, Üniversite Öğreniminden Beklentilerini ve Okudukları Bölüme İlişkin Memnuniyet Durumları, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Cilt **17(3)**: 429-452.

SARI M (2006). Okul Yaşamı Kalitesi; Tanımı Değişkenleri ve Ölçülmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **2(32)**: 139-151.

SARI M, ÖTÜNÇ E ve ERCEYLAN H (2007). Liselerde Okul Yaşam Kalitesi, Adana ili örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, **13(50)**: 297-320.

SARI, M CENKSEVEN, F (2008). İlköğretim Öğrencilerinde Okul Yaşam Kalitesi ve Benlik Kavramı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, **5:2** 1-16.

SARI M (2011). Ç.Ü. Lise Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Geçerlilik Güvenirlik Çalışması, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt **20(3)**: 253-266 253.

SCOTT (2002). Üniversitede Bilgi Kültürü, (Alıntı) *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayfa: 197.

ŞİŞMAN M ve TURAN S (2001). EĞİTİMDE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

JOHNSON W L & JOHNSON A. M. (1993). Validity of the Quality of School Life Scale: A primary and second-order factor analysis. *Educational and Psychological Measurement*, **53**, 145-153.

KANTARCI H (1994). Toplam Kalite Yönetiminde Türkiye Perspektifi TKY ArKom s.33- 38

KARASAR N (1995). ARAŞTIRMALARDA RAPOR HAZIRLAMA, **8. Basım**, sayfa: 77.

KARATZİAS A, ATHANASIOU V, P POWER K G and SWANSON V (2001). Quality of School life: A Cross-Cultural Study of Greek and Scottish Secondary Pupils. *European Journal of Education*, **36(1)**: 91-105.

KILINÇ Ç, ÖĞDEM Z, ER E ve ÖZDEMİR S (2013). Eğitim Fakültelerinde Öğrencilerin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısında İncelenmesi, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, Cilt; **3**, Sayı **3**: 228-235.

KIZMAZ Z (2006). Okullardaki Şiddet Davranışlarının Üzerine Kurumsal Bir Yaklaşım, Cilt **30** no:**1**: 47-70.

KORKMAZ A (2000). Yüksek Öğretim Gençliğinin Problemleri, *Milli Eğitim Dergisi*, Cilt: **45**:145.

MOK M ve FLYNN M (2002), Determinants of Students Quality and Scholl Life: A Part of Model, **5(3)**: 275-300.

TÜRKYILMAZ M ve KUŞ Z (2010). Öğretmenlerin Okul Kalitesini Algılamalarındaki Farklılıklar. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt **11**, Sayı **2**: 285-304.

YAVUZER Y (2011). Okul ve Öğretmenle İlgili Risk Faktörleri ve Önleme Stratejileri, *Milli Eğitim Yayın*, sayı **192**

YAVUZER Y (2008). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi, *Mikro Yayınları*, Cilt:6 (2) : 227-259.

YILMAZ K (2002). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Liderlik Davranışlarıyla Öğretmenlerin Öğrenci Kontrolü.Cilt:**41(1)**: 12-24.

YILMAZ K (2005). İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **17**: 1-13.

YILMAZ K (2007). İlköğretim Okulu 6. 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, **15(2)**: 485 490.

WONG E, CRONIN L, GRIFFITH L, IRVINE E.J and GUYATT G. H. (2001). Problems of HRQL assessment: How much is too much? *Journal of Clinical Epidemiology*, **54**: 1081-1085.

EKLER

Ek 1. Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği

“Bu çalışma Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Eğitimi Yüksek Lisans tez çalışması kapsamında yapılmaktadır. Vereceğiniz yanıtlar sadece araştırmanın amacı doğrultusunda kullanılacaktır.”

Bu çalışmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültelerine ilişkin fakülte yaşamının niteliğinin belirlenmesidir.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Umut ÜNER

ÜNİVERSİTE :

BÖLÜM :

SINIF :

YAŞ :

CİNSİYET :

Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği

	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
Fakülteden Memnuniyet Alt Boyutu	1	2	3
1. Bu fakültenin bir üyesi olmaktan mutluyum.			
2. Bu fakültede yapılan sınavların objektif olarak değerlendirildiğini düşünüyorum.			
3. Bu fakültedeki kural ve yönetmelikler herkese adil olarak uygulanmıyor.*			
4. Bu fakültede, fakültenin bir parçası olduğumu hissettiren bir hava yoktur. *			
5. Bu fakültedeki öğrenciler fakülteye ait araç gereçleri özenli bir şekilde kullanırlar.			
6. Bu fakültenin çalışanları yardımsever ve dostça tutumlar içerisindedirler.			
7. Bu fakültedeki öğrenciler düzenlenen çeşitli etkinliklere gönüllü olarak katılırlar.			
8. Fakülte yönetimince uygulanan disiplin politikası tutarlıdır.			
9. Bu fakültede sosyo-kültürel etkinlikler yeterli değildir. *			
10. Bu fakültede sportif etkinlikler yeterli değildir.*			
11. Bu fakültede fakülte yönetimi ile öğrenciler arasında iyi bir iletişim yoktur. *			
12. Bu fakültede düzenlenen bilimsel etkinlikler (panel, konferans vb.) yeterli değildir.*			
13. Bu fakültedeki öğrenciler fakülte kaynaklarını (kütüphane, laboratuvar vb.) kullanmada güçlük yaşamazlar.			

14. Bu fakültenin fiziki olanakları mevcut öğrenci kapasitesi için yeterli değildir.*			
15. Bu fakülte­deki öğrenciler sahip oldukları siyasi görüşlere göre değerlendirilmezler.			
Öğretim Elemanlarından Memnuniyet Alt Boyutu			
16. Fakülte­deki öğretim elemanları, sınıf dışında da bireysel olarak benimle ilgilenirler.			
17. Fakülte­deki öğretim elemanları, öğretme konusunda istekli değildirl­er.*			
18. Fakülte­deki hocalarımı sevmiyorum.*			
19. Fakülte­deki öğretim elemanları, ilgi duyduğum çalışmalarda beni desteklerler.			
20. Fakülte­deki öğretim elemanları, ders konularına hâkim değildirl­er.			
21. Fakülte­de iyi bir öğretim elemanı-öğrenci işbirliği vardır.			
22. Fakülte­deki öğretim elemanları, derslere hazırlıklı gelirler.			
23. Fakülte öğretim elemanları için öğrencilerin derse katılımı önemlidir.			
24. Fakülte­deki öğretim elemanlarının verdiği ödevler mesleki gelişimime katkı sağlayacak niteliktedir.			
25. Bu fakülte­deki öğretim elemanları derslerde teknolojiyi kullanmakta yetersizdirl­er.*			
26. Bu fakülte­deki öğretim elemanları çalışma alanları ile ilgili bilimsel gelişmeleri derslerine yeterince yansıtmazlar.*			
27. Bu fakülte­deki öğretim elemanları mezuniyet sonrası istihdam olanakları ile ilgili olarak öğrencileri bilgilendirirler.			
28. Bu fakülte­deki öğretim elemanları bilgi kaynaklarına ulaşılmasında yol gösterici değildir. *			
29. Bu fakülte­deki öğretim elemanları öğrencilerin araştırmacı kimliğinin gelişmesi için çaba gösterirler.			
30. Bu fakülte­deki öğretim elemanları, tutum ve davranışları ile iyi birer rol modeli olmaktan uzaktırlar.*			
Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet Alt Boyutu			

31. Bu fakülte­deki öğrenciler birbirleri ile iyi geçinemezler.*			
32. Bu fakülte­de iyi arkadaşlıklar kurulur.			
33. Bu fakülte­deki öğrenciler arasında iyi bir yardımlaşma duygusu yoktur.*			
34. Bu fakülte­deki derslikler uygun koşullara sahip değildir.*			
35. Bu fakülte­deki öğrenciler sahip oldukları görüşleri derslerde rahatlıkla dile getirebilirler.			
36. Bu fakülte­deki öğrencilerin bilimsel bir bakış açısı kazanabilmeleri için gerekli etkinlikler gerçekleştirilir.			
37. Bu fakülte­deki dersler nitelikli değildir.*			

ÖZGEÇMİŞ

i. Bireysel Bilgiler

Adı: Umut

Soyadı: ÜNER

Doğum Yeri: ANKARA

İletişim Adresi: Malazgirt Mah. 1008. Sok. 6/4 Dikmen / ANKARA

ii. Eğitimi

Yüksek Lisans: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Eğitimi Bilimleri Bölümü, 2014-

Lisans: Hacettepe Spor Bilimleri Fakültesi

Lise: Ankara Ayrancı Lisesi